

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban étvéve.	
Éves árra	10 h.
Negyedévre	4
Helyben háshoz hordva.	
Éves árra	20 kor.
Negyedévre	5
Postán szállítva.	
Éves árra	24 kor.
Negyedévre	6
Egyes szám ára 6 fillér.	

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 281. szám.

Nagyvárad

Péntek, 1916 december 8.

Az egyén nagysága.

A főgimnázium Mária kongregációjának jubileumára írta **Szilágyi Dózsa**.

Individuum ineffabile! mondják a lélek buvárai

Kimondhatatlan az egyén világa, mert mély, mert kikutathatatlan rejtély. Folyton elemezhető és szét nem szedted. Mélyen járhatasz és meg sem közelítetted. Bámulatba ejthetsz, úgy beszélhetsz róla s mégis — semmit se mondtál, mert az, amit mi „Én“-nek nevezünk, csak két betű s mégis beláthatatlan világ

Nagyszerű, önálló, ragyogó, hatalmas, elragadó világ, mert az „Én“, mint önálló valóság helyezi magát mindennel szembe és az universum, a világegyetem közepébe.

Azért nagyszerű a természet, mert az én szívem hurjain rezdül meg minden éneke.

Azért van művészet, mert az én ihletem, az én alkotó képzeletem érzi meg, fogja át, dolgozza fel a nagy valóságot.

Azért kutatók a vizcseppektől az Oceánig, a szikrától a nap csep- és tüzfolyós gömbjéig, a porszemtől a Himalayáig, a sejtől a cédrusfáig, mert az „Én“ tudás-, igazságszomja mindig ég és éget, törtet, keres és talál s újra neki indul.

Azért van hűség, áldozat, hősi tett, önmegtartózkodás, áldozat, mindhalálig erős szeretet, mert az „Én“, az egyén nemcsak a tudásban, hanem a szeretetben is nagy hatalom akar lenni; szeretni és szeretettetni: ez az egyén nagysága, dicsősége s sokszor sorvadása, bukása, tragédiája.

Az egyén amennyi titokkal teljes, annyira félelmetes. Amilyen nagyszerű, olyan ijesztő. Amennyire emelhet, annyira leránthat. Amennyire az élet forrása, annyira lehet a halál hordozója.

Ha nincs meg az erkölcsi egyensúly, örögi veszélyeket, sátáni hatalmakat rejt önmagában.

Mint a természet erői a haladás kerekai a törvények medrében. A

halálnak osztogatói, ha kicsapnak belőle. A tüzzel, vízzel, gőzzel és villannyal pusztíthatasz és alkothatsz: éliethetsz és rombolhatsz.

Az egyén, az ember erőiben, ösztöneiben, hajlamaiban, szenvedélyeiben az erkölcsi nagyság csiráit, alapjait hordozza. S rommá lesz, ledől szoborra, bemázolt képpé, összekuszált vonásokká, fülsiketítő macskazenévé, ha nem tud azoknak ura lenni, nem visz azokba harmoniát.

Az egyén csak úgy tud nagy lenni, csak úgy tud alkotni, ha egy erkölcsi Ideal tartja nagyszerű erőit egyensúlyban. Ha elismer egy függetlenséget, amelyben szabadság van; ha talál egy oly hódolatot, amelyben nagyság van.

Enélkül az egyén mindenütt esődöt mond. Kicsinnyé lesz s rab-szolga módra nyögve kell elismerni, hogy önmagában nem találja meg az erőt, amely összhangot, békét, erkölcsi nagyságot, szépséget tudna teremteni.

Az emberiség a vallási, erkölcsi, tudományos, gazdasági, politikai, művészeti, története egyéni tragédiákkal, társadalmat megrázó forradalmakkal, botrányos panamákkal, nemzetek sikoltozó szenvedéseivel igazolja, hogy a laissez faire, laissez passer elve vagyis magára hagyhatod az egyént, a maga erejéből boldogulhat, megbukott.

Ott, ahol a vallást az egyén hullámzó érzelmeinek, ingadozó véleményének dobjuk oda, beáll a vallási és erkölcsi nihilizmus: a hitből és erkölcsből való teljes kiábrándulás.

Egy francia író felkiált: „Vasból kell törvényt csinálni, hogy megakadályozzuk a gyermekölést a munka által.“ Mert a korlátlan és telhetetlen individualis gazdaságban kiaknáznak minden erőt, nemet, kort. Barbár érzéketlenséggel törnek keresztül minden fiatal éven, tehetségen, gyöngéd testen. S így kellett angol, francia stb. törvényhozásoknak megvédeni a ki nem

fejlett gyermekeket a féktelen termelők gazdagodási vágyától. Pl. Angliában egy a parlamenti vizsgálóbizottság egykor megállapította, hogy igen sok 7, még több 8, de tulnyomó számban 9 éves fiúk dolgoznak a gyárakban ugyanazon óra számban, mint a felnőttek.

Nem érzi e az egyén féktelenségének nyomasztó voltát, amikor egyesek aranyborjut tudnak csinálni, úgy gazdagodnak. Mások s tulnyomóan azon gondolkodnak, hogy oldják meg az életet: éhezzenek-e vagy meztláb járjanak-e?

Nem kellett e törvényt hozni, hogy az istenileg dicsőített sajtószabadság túltengésétől megvédjenek becsületet, vallást, erkölcsöt, családi életet?

Hogy hova juttatta a magyar szinpadot az erkölcsi eldurvulás, erre jellemző amit Herzog Ferenc mondott a „Magyar Szinpadi Szerzők Egyesületében“: „Eltudom képzelni, hogy a közérkölciség durva megsértésére vonatkozó bünyfenyítő intézkedések kiterjesztetnek a színházakra. Ha egy nő földszintes lakásának ablakában hiányos öltözetben jelenik meg, a rendőr feljeleníti és megbüntetik. Ez kihágás. Ha ugyanaz a nő levetkőzik a szinpadon, akkor az művészet? Ha az ügyesség vagy egyik magánfél följelentésére bíróság elő idéznék az igazgatót, ki szemérmertlenségek elkövetésére és trágárságok elmondására kényszeríti művészeit, azzal nem esnék rés az alkotmány sáncain és a kormány hatalma se növekednék meg vele.“

Láthatjuk, hogy az istenített „Én“ mily kegyetlen kiaknázásba, mily siralmas nyomorba, mily bizonytalan létbe és mily szennyes sárba viszi mindazt, ami törvényes merderben a haladásnak, az erkölcsi emelkedésnek, a művészi inspirációk és élvezet forrásának kellene lenni.

Se a tudás, se a fegyver, se az esztétika, se a száraz etika, se az alkotó vagy romboló technika, se

a humanizmus, se a renesszansz, se a politikai újjáébredés, se a nemzeti színű szalag, se a művészet bármely ága nem elég erős, hogy ezen le-sújtó féktelenségtől, kinzó harcok-tól fiatal nemzedékek lelki és testi pusztulásától megmentsen.

A kereszténység nevelő erejében találhatjuk meg a szabadság és a tekintély, az erő és az igazság, a szeretet és a jog, az ösztön és az ész, a szenvedés és a nyugalom, a halál és az élet, a föld és az ég páratlan egyensúlyát s ezt a nagy-szerű erkölcsi harmóniát szemlélteti a Szeplőtelen jelleme és sugározza tisztelete.

Aki az ifjúságot ezzel a forrás-sal tudja itatni, az megmenti; az a jellem koronáját nyújtja neki; az a jövőt hódítja meg; az új nemzetet és hazát teremt.

Nagyvárad a múlt hónapban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizott-sága tegnap délután tartotta rendes havi ülését. Semmi különösebb dolog nem ke-rült tárgyalásra s így a rendes folyó ügye-ket intézték el.

Dr Cziffra Kálmán főispán elnökölt; jelen voltak: Rimler Károly, Lukács Ödön, Németh István kir. tanácsos, Varró Domo-kos, dr Thury Endre, Miskolcsey Barna, dr Medvigy Gábor, Sulyok István, dr Olasz Béla, dr Mihály Lajos, dr Mayer László, dr Istvánffy István, dr Adorján Ármán, Lend-vay Mihály gazdasági felügyelő, Császár Nándor segédtanfelügyelő.

A polgármester havi jelentéséből kö-zöljük a következő adatokat:

A közegészségügy ugy általánosságban, mint a múlt hónaphoz viszonyítva, ked-vezőtlen volt, mert a halálozások, az ide-geinek levonása dacára, 19-al multa fölül a születések számát. A fertőző betegségek kö-zül: kanyaró 26 esetben fordult elő, halá-lozás nélkül; — a difteritisz 7 helyi, 1 ha-lálozással és 2 idegen, 1 halálozással; a vörheny 31 helybeli, 1 halálozással és 3 idegen; a szeptember és október hónapban megbetegedett menekült gyermekek közül 24 halt el vörhenyben! — hasi hagymás 38 helybeli, meghalt 3 és 3 idegen halálozás nélkül; — hólyagos himlő 4 helyi és 4 ide-geen, halálozás nélkül; fültömrigylob 3 meg-betegedés történt.

A vörheny csökkent, a hasihagymás 18 al szaporodott.

A járványkórházban ápolatott 171 ba-teg; a gyermekkórházban 92 fekvő és 312 bejáró beteg.

Születést novemberben 57 fiú, 40 leány, összesen 97 gyermek; meghalt 96 férfi, 94 nő, összesen 190 egyén és pedig Újvároson 18, Olasziban 48, Váralja-Velencén 12, a kórházakban 117.

A közbiztonság szívtén kedvezőtlen volt, mert a lopások emelkedtek; különösen a notórius szökött katonák garázdálkodtak. A bűnügyi osztályt főleg az élelmiszerüzem és az árdrágítás foglalta le. Több százezer korona értékű eldugott élelmiszert kutattak fel. Lopás 315, orgazdaság 2, csalás 14, zsa-rolás 1, sikkasztás 26, könnyű testiérintés 2 esetben fordult elő.

Az adók befizetése kedvező volt, mert 22519 K-val több kincstári adót fizettek be, mint a múlt év hasonló időszakában.

A jelentés tudomásulvétele után az elő-terjesztett folyóügyeket intézték el.

Vilmos császár a bukaresti győzelemről.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelenti: A császár a következő táviratot küldötte a császárnénak:

Bukarestet elfoglaltuk. Milyen felséges, Isten kegyelméből való siker! A teljes győzelemhez való uton sűrű csapásokat mérnek pá-ratlan csapataink vitéz szövetségeseinkkel együtt az ellenségre akárhol kerülünk vele szembe. Kipróbált vezetés mutatta utjokat. Isten segítsen bennünket továbbra is.

Részletek Bukarest bevételéről.

Budapest, dec. 7. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelenti: Bukarest be-vételéről jelentik: December 5 ikén délelőtt 10 óra 30 perckor Lange vezérkari százados*, mint parlamentáirt Mackensen vezértábor-nagy egy levelével, amely a vár átadását követelte, Bukarest parancsnokához küldték. Egy további levél a parancsnokkal tudatta, hogy a tüzelést a várra megkezdik, ha a parlamentáirt huszonnégy óráu belül nem tér vissza. Lange százados, akit a román előrsi vonalnal egy tábornok fogadott s akit be-kötött szemmel automobilon vittek Buka-reatbe, december 6 ikén reggel a kitűzött határidő előtt visszatért. Mackensen le-velének elfogadását a dunai román hadsereg parancsnoka azzal az indoklással tagadta meg, hogy Bukarest nem erődítmény, hanem nyílt város, nincsenek sem páncélozott erődei, sem védelemre rendelt csapatai, sem kor-

máryzója, sem parancsnoka. Lange százados rámutatott a bukaresti erődítmény jellegére és arra, hogy ilyen kibuvó a német had-műveleteket nem fogja akadályozni.

Hatodikán reggel a lovashadtest ré-szei birtokukba vettek egy erődöt. Északi arcvonalon az ötvenegyedik hadtest részei utánanyomultak és elfoglalták az erődvona-lat Chiajuatól egészen Odailéig. Az ellen-ség gyalogságával ellenállást tanusított, amelyet gyorsan megtörtünk. A déli arcvo-nal felől a dunai hadsereg részei nyomultak az erődgyűrűn át a városba. Nem találtak ellenállásra. A Bukarestbe nyomult csapato-kat lelkesen fogadják és virágokkal díszít-tették fel.

Mackensen automobilon a király kas-télya elé ment, ahol virágosokkal üdvö-zölték.

A király Bécsben.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A ki-rály ma a főhadiszállásról visszaérkezett Bécsbe és nyomban Schön-brunnba hajtattott.

Vilmos császár köszönete Bukarest elfoglalásáért.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség je-lenti: Vilmos császár Mackenseához a következő táviratot intézte:

Bukarestnek, az ellenünk fellépett alattomos ellenség fővárosának exce-lenciád születésnapján történt és minden időkre emlékezetes bevetele alkalmat ad nekem, hogy Önnek, kedves tábornagyom és kipróbált vezetése alatt oly di-csőségesen harcoló dunai és kilencezék hadseregének, amely rendkívüli fára-dalmakkal rendkívüli munkát végzett: császári köszönetemet és legteljesebb el-ismerésemet kifejezzem. Egész Németország büszkén tekint saját és szövetsége-seinek vitéz fiaira, akiknek tettei Isten segítségével jelzőkövet alkotnak a vég-leges győzelem utján.

Tanácskozás az angol királynál.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: A királynál tegnap tartott tanácskozáson a lemondott kormány tagjai közül csak öten: Asquith, Lloyd George, Boar Law, Balfour és Henderson voltak jelen.

Tizezer oláh fogoly.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: A Stampa szerint az oláh utóvédak, melyek csak kevés ponton maradtak meg, ahol az ellenségtől azonnal szétverettek. A foglyok száma folytonosan növekszik. A központiak a háboru kezdetétől 10.000 román fogtak el.

A nyilvános vállalatok adója.

A hivatalos lap a pénzügyminiszter rendeletét közli, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvények életbeléptetéséről. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója alá tartoznak a részvénytársaságok, részvényekre alapított betéti társaságok, korlátolt felelősségű társaságok, szövetkezetek és a biztosítási vállalatok. A pénzügyminiszter rendelete hosszasan foglalja, hogy milyen vállalatok és mennyi részben részesülnek adómentességben, az adókulcsot, a kivétési eljárást és a különböző intézkedéseket.

A 304-es magaslat ismét a németeké.

Berlin, december 7. A nagyfőhadiszámlás jelenti:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. A Maas nyugati partján a 16 számú gyalogezred osztagai a nyári harcokból ismeretes 304-es magaslaton Melancourtól keletre tüzéségi előkészítés után betörték a francia árkokba és a magaslat kupját birtokukba vették. Több tisztet és 194 főnyi legénységet szállítottak be. Rohamsapataink a Monte Homme magaslat ellen intézett előretörésből 11 foglyot hoztak magukkal.

Ujabb győzelmek Romániában.**Keleti harctér.**

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege. Luchtól nyugatra német és osztrák magyar csapatok benyomultak egy orosz tábori őrs állásába, a 40 főtől álló legénységet elfogták s éjszakai öt támadás ellenében megtartották az állást. Járőreink Zalocsa és Ternopoltól nyugatra is 19, illetőleg 20 foglyot szállítottak be visszatérésük alkalmával az orosz vonalak elfoglalt részeiből.

József főherceg vezérezredes harcvonal. Az Erdős Kárpátokban és Moldva határhegyein időnként fokozódó tűz és előtéri csatározások, amelyekből Dornavatrától északra és Protocul völgyben orosz támadások fejlődtek ki, amelyeket vissza vertünk.

Mackensen vezértábornagy hadserege. Hatalmas siker koronázta tegnap az erődíszítéseket és harcokat, amelyekben Mackensen vezértábornagyunk és a céltudatosan vezetett kilencedik dunai hadsereg a román ellenséget és a segítségül hozott orosz erőit gyors csapásokkal leverte.

A vezér és csapatsai elnyerték a győző jutalmát: Bukarest az erdélyi politika

idő szerinti utolsó fővárosa Ploesti—Campina és Sinaja birtokunkban van. A megvert ellenség pedig az egész arcvonalon kelet felé visszavonul. Az előrerohanó csoport harci vitésége rendíthetetlen. Ujból és újból győzni akar.

A német főerők mellett a vitéz osztrák-magyar, bolgár, török csapatok fényes teljesítményre tekinthetnek vissza. A kilencedik hadsereg tegnapról jelenti, hogy 106 tisztet és 9100 főnyi legénységet fogott el. A hadműveletek és harcok tovább folynak.

Macedóniai front.

A Trneva mellett, a Csernától keletre a kiválóan bizonyult 106. számú masuri gyalogezred és bolgár századok kivették a szereket abból az állásból, amelybe ezek tegnapelőtt befészkeltek magukat, 6 tisztet és 50 főnyi legénységet elfogtak.

A Cserna balpartján a bolgárok védőtüzeléssel következtében visszaönlöttek az olasz angol osztagok, amelyek Serestől nyugatra és délkeletre állásainkhoz közeledtek.

Ludendorff, első főszállásmester.

Győzelmünk az oláh fronton.

Keleti harctér. Budapest, dec. 7. (Hivatalos.) Az oláh síkságon előrenyomuló szövetséges haderők tegnap **elfoglalták Bukarestet és Ploestit.** Osztrák-magyar csapatok hatalmukba kerítették *Campinát és Sinajától délre üldözik az ellenséget.*

Falkenhayn szövetséges haderői tegnap 106 tisztet és 9100 főnyi legénységet szállítottak be.

A Kárpátokban az orosz nyomás jelentékenyen csökkent, csak a Traturs völgytől északra és Dorna-Vatránál került gyengébb orosz előtörésekre sor, amelyeket simán visszavertünk.

Terstyánszky hadseregénél bécsi landwehrek és német osztagok áttörték az orosz tábori őrs vonalát és a főállásig nyomultak előre s öt orosz ellentámadás kivédése után 40 fogollyal, továbbá 3 géppuskából és 1 aknavetőből álló zsákmánnyal tért vissza.

A Romániában elért sikerek révén december 6. szembetűnően a leggyalázatosabb árulás megboszuló napjává lett. Fényes diadalok során jutottak el a szövetségesek Románia szívébe. A világháború kitörése óta már a negyedik ellenséges fővárost hódítottuk meg!

Magyarország hadserege büszkén tekinthet azokra a csapatokra, amelyek a német, török bolgár haderőkkel vetélkedve részük van a legfiatalabb ellenségünkkel szemben kivívott dicső tettekben, a gyorsan összeszedett osztagokra, amelyek a Román háború kezdete alkalmából Erdélyben az első lökést felfogták, hegyi dandárainkra, amellyel az Erdélyi Alpesebben a legnagyobb feladatot megoldották, azokra a csapatokra, amelyek az Oláhországra zúdított offenzívában részt vettek; de büszke lehet egyúttal Erdély-keleti részének, az Erdélyi Kárpátoknak hős védőire is, akiknek állásain minden orosz roham szétzúzódott, kiválóan bizonyult aldunai utászainkra, akik a történelem egyik legnagyobb haditechnikai teljesítményét vitték véghez, tüzéségünkre és a dunai flottillánkra, amely a legutóbb is az orosz támadások elhárítása alkalmával újból kitűnt. Mindnyájan méltók hálánkra.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonal. Nincs különös esemény.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. *Hófer.*

Megfosztják a görög királyt trónjától.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) Párisban híre jár, hogy a görög királyt az esetben, ha a görög kormány ragaszkodni fog az antant követeléseinek visszautasításához, megfosztják trónjától és egy francia hadihajón Délfranciaországba vitetik.

Ujabb 8000 fogoly, 26 ágyu az Olt mellett.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) Wolff-ügynökség jelenti: Nyugaton és keleten semmi különös. Bukarest várának és a legfontosabb kereskedelmi városainak elvesztésén kívül december hatodika Romániának még egy hadosztályába került, melyet az Olt mellett harcra kényszerítve 8000 emberrel, 26 ágyúval kénytelen volt megadni magát.

EMIR arcmosó

alegtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás

(mitesseres) arcra! Értéktelen utanzetoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszerésztárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi” gyógytárában, Csillag gyógyszerész Szacs-vay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

A főgimnázium Mária-kongregációjának jubileumi ünnepe.

A mai ünnep nagyszabásúnak ígérkezik: Az a keresztény társadalomnak egy gyönyörű tüntetése lesz az ifjuság mellett, úgy, hogy az senkit és semmit nem zavar; és a lélek áhitatának és meggyőződésének lesz a megnyilatkozása. A délutáni ünnepélyen jelen lesz *Széchényi Miklós gr. v. b. t. t.*, *megyéspüspök is*, akit egy 5 tagból álló ifjusági küldöttség hívott meg. Az ifjak felejthetetlen emléket hoztak magukkal: a főpásztori szeretet áldó jószágát, amely együtt tud lelkesedni az ifjural; lelkük gondozását nagyrabecsüli; fáradságukat értékeli.

Mindnyájunk örömeire megérkezett *Takács Menyhért dr.*, a premontrai rend prépostja. Most nemcsak mint a premontrai rend főpápa, nemcsak mint az ifjak igaz, atyai barátja jelenik meg, hanem mint a város közönségének vendége is van köztük, főleg a keresztény társadalom lelkes ünnepének lesz ihletett tolmácsa. Bizonyára a prépostnak a legkedvesebb emléke lesz az a szeretet, amellyel a közönség főgimnáziumának ifjuságát, ennek keresztény nevelését megtiszteli.

Az ünnep igazi társadalmi jelentőségét mutatják azok a kedves és sokatmondó sorok, amelyekkel a Kath. Kör, az Urhölgyek, Urak, Urleányok, Iparosok kongregációját és a Katolikus Népszövetség üdvözölték az ifjusági kongregációt. Bizonyára a kongregáció apraja-nagyját s vezetőit örömmel tölti el az a méltánylás, amellyel a kongregáció fontosságát elismerik s amelynek őszinteségében kételkedni nem lehet. Ezeket a leveleket az ifjusági kongregáció egy zártkörű ünnepélyén fogják felolvasni, amelyen a prépostot is üdvözli az ifjuság a Szent István rend középkeresztjével való kiüntetése alkalmából.

Ez a zártkörű értekezlet az ifjuságnak lesz a beszámolója. Egyik vissza fog tekinteni a 10 év történetére s feljár minden tanúságot, amit az nyújt. A másik a Szent-Vince intézet nevében fog a kongregációhoz buzdító beszédet intézni. Egyik szónok le fogja írni az ifjuság nagygyűléseinek páratlan hatását és magasztalni fogja az összetartást, ami nem fog megszűnni akkor sem, amikor az intézetet elhagyják. Egyik ifju a hűség példaképeit állítja majd az ifjuság elé, ami a jellem legszebb ékessége és az elhangzó gondolatok után a kongregáció möhön fogja várni, hallgatni a prépost beszédjét.

A nyilvános ünnepélyre a jóhírnevű Patkó zeneiskola nagy gonddal készült. Bizonyára szép keretet fog adni az estély központjának, a prépost beszédjének.

Krüger Aladár dr. az ő szokott temperamentumával öntötte ki hívó és hazafias

lelkét a költeményében. Van benne epika, líra, drámai élénkség, gyengéd és viharzó érzelem; harora feszült izmok, szigorú arc és imára kulcsolt, angyali kéz. Látjuk a honvédet, aki a Kárpátoknál megáll; Brasz-Litovszkig meg sem áll; Iszonónál feszült mellet dacol; az erdélyi rablótámadásra a keze ökölbe szorul; haraggal vág a hadra és Krajováig bősziúten tombol; itt elsimul

lelkének harci hangulata; a szenvedő bajtárs szomját egy ital vízzel enyhíti s az ő harci szomját a megdicsőült szeretet oltja, mely nem a földről való. Az alapgondolata megkapó, a kivitele fordulatos, pattogó, ellentétes, megrázó, megnyugtató és felemelő. Mindez elő fogja készíteni a lelkeket, hogy a himnuszok igazán szívből szívbe és az égbe törjenek.

Felhívás Nagyvárad város közönségéhez!

Polgártársak!

Harmadszor köszönt be a tél azóta, hogy ellenségeink aknamunkája háborura kényszerített bennünket. A világtörténelemben páratlanul álló véres küzdelem eddigi eredményeire tekintve — erős hittel nézünk a végső győzelem felé. — De meg kell történnie a nagyszámú s a közelmúltban egy gyűléstől ellenséggel újból megszaporodott ellenség végső erőfeszítéseit.

Harmadik éve annak, hogy vitézül küzdő véreink a karácsony szent ünnepét kénytelenek szereteteiktől távol, csillagok világa lobogó, táborfüz mellett eltölteni.

A nemzeti hála és szeretet az elmúlt években felkereste azokat, akiket a legszen- tebb hazafiúi kötelesség őrhelyükön tart. Az áldozatkész magyar társadalom szeretetadó mányok útján juttatott nekik amennyit csak tehetett a családi élet meghiúsított melegségétől.

A közelgő szent karácsonyi ünnepek alkalmával mutassuk meg újból hős katonáinknak, hogy a hazafias hála és szeretet legmelegebb érzésével gondolunk rájuk. Egyesüljön az idén is az egész magyar társadalom egy nagy, óriási családdá és igyekezzék távollévő véreink szent estéjét a négy harctéren lehető legmelegebb és kedvessé varázsolni.

A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala és a Vörös Kereszt Egylet, amelynek múlt évi lelkes szeretetadó mány akciója igen szép eredménnyel járt, az idén is együttes gyűjtést indított azon célból, hogy minden katona megkapja a maga karácsonyi ajándékát. Ezen két nemes intézmény a maga akciójának sikerét most a magyar társadalom áldozatkészességétől várja.

Polgártársak!

Katonáink hősiességének titáni küzdelme lehetővé tette ismét számunkra azt, hogy nyugodt békében, megelégedésben tölthetjük el a szent karácsonyi estét. Vitéz katonáink hősiessége, párosulva a szövetséges hadseregekkel, felszabadította az ellenségtől rablómódra megrohanó kincses Erdélyt és ma már a leghívtányabb ellenségnek hűsége fővárosa előtt dörögnek a központi hatalmak ágyui. Katonáink titáni ereje összevonta az ellenség erejét és pozdóráját törte romlásra.

A hála és szeretet, mely bennünket hős

katonáinkhoz fűz bizonyára megtalálja az utat mindnyájunk szívében arra a célra, hogy katonáink karácsonyi ünnepét a lehetőséghez képest szeretet adományaink útján megédesítsük.

Adakozzon tehát mindenki, szegény és gazdag, kis és nagy erejéhez és tehetségéhez mértén, mert ez szent kötelességét képezi minden igaz magyar hazafinak.

A jótékony célra szánt adományok közvetlenül a Honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalához vagy a Vörös-Kereszt Egylet szeretetadó mányához Budapest küldendők, esetleg a fenti helyekre juttatás végett a Polgármesteri hivatalnál (I. emelet 2. számú szoba) is befizethetők.

Nagyvárad, 1916 évi december hó 5.

Rimler Károly s. k.,
polgármester.

Az OMKE országos nagygyűlése.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés folyó hó 10—11-én Budapesten nagygyűlést tart, amelyen a magyar kereskedő világot közelebbről érdeklő, nagy fontosságú kérdések kerülnek napirendre. A nagygyűlés sorrendje a következő: December 10-én délelőtt 10 órakor a központi választmány ülése, december 10-én délután 4 órakor a vidéki nagykereskedők országos gyűlése, december 11-én délelőtt 10 órakor országos gabonakereskedői gyűlés, december 11-én délután fél 4 órakor országos szeszkereskedői gyűlés, december 11-én délután 6 órakor országos gyapjúkereskedői gyűlés. A nagygyűlést az OMKE budapesti (V. Rudolf rakpart 9. szám alatti) helyiségében tartják meg s arra az érdekelteket szívesen hívja meg az OMKE nagyváradai körzetének elnöksége. Az oda és visszautazásra kedvezményes vasuti jegyek dr. Breuer Oszkár titkárnál kaphatók Nagyváradon, Nagy Sándor utca 6. szám alatt Dr. Popper Ákos, az OMKE nagyváradai körzetének elnöke.

A bukaresti győzelem híre a képviselőházban.

A képviselőházban Szász alelnök ma délelőtt 11 órakor megnyitva az ülést, lelkes szavakkal méltatta Bukarest elfoglalásának jelentőségét. Javasolta, hogy Öfelségének hódoló táviratot küldjenek a szövetség parlamentjeit pedig táviratban üdvözöljék. A képviselőház az indítványhoz hozzájárult. Ezután Hegedüs Lóránt bejelentette a pénzügyi bizottság javaslatát a budget provizóriumról. A legközelebbi ülés hátfőn lesz.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer
ipartelepe
Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt.

Elfogad egyházi folszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árrban veszünk !!

Nagyvárad hódoló közgyűlése.

Holnap, szombaton délután 3 órakor összegyűl a város törvényhatósága, hogy kifejezést adjon ifjú uralkodónk IV. Károly király iránti hódolatának.

Ez alkalommal Lukács Ödön polgármester helyettes a következő meghívót bocsátotta ki a bizottsági tagokhoz:

Valamennyi bizottsági tag urnak!

IV. Károly Ő császári és királyi Felsége trónalépése alkalmából Főispán ur Óméltsága 2090-1916. számú intévényével a folyó évi december hó 9-ik — szombat — napjának délután 3 órájára a törvényhatósági bizottságot rendkívüli közgyűlésre hívta össze.

Erre az ünnepélyes közgyűlésre, melynek egyedüli tárgya az Ő Felsége IV. Károly apcstoli királyunk iránt érzett öröklött hűségünk, törhetlen ragaszkodásunk és mélységes hódolatunk nyilvánítása leendő — bizottsági tag urat ezennel tisztelettel meghívom.

Nagyvárad, 1916 december hó 1.

Lukács Ödön,
polgármester helyettes.

Hadikölcsön-jegyzések Nagyváradon.

A helybeli pénzintézeteknél.

Az V. hadikölcsön jegyzés első ciklusa, amelynek kedvezőbb feltételek mellett lehetett jegyezni, befejezést nyert s most már kezdetét vette a második ciklus.

Az eddigi jegyzésekből már megállapítható, hogy az V. hadikölcsön jegyzése Nagyváradon és Bihar megyében fényesebb eredménnyel fog véget érni, mint az előző hadikölcsönök s Nagyváradon eléri a jegyzés végső eredménye a 20 millió koronát.

A helybeli pénzintézetek nagy tevékenységet fejtenek ki a jegyzések körül.

Az Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár buzgóságának eredménye, hogy már eddig 2 millió koronát jegyeztek ügyfelei. Ezen utóbbi 2 millió jegyzéssel az intézetnél történt jegyzések, a korábbi kibocsátásokból elhelyezett címletekkel együtt 12 millió koronára emelkednek, melyből maga az intézet saját számlájára történt jegyzése két millió korona összeget képvisel.

A nagyobb jegyzések a következők:

Nagyvárad város egy millió jegyzéséből 250,000, Nagyvárad város különböző alapjából részjegyzés 77,000, Kurländer és Uilmann r. t. 100,000, „Emilia“ gőzmalom r. t. 75,000, B. B. 60,000, Nagyvárad E. dőipar r. t. 50,000, Nagybaródi erdőkitermelési r. t. 50,000, La Roche és Darvas egyesült erdőipar r. t. 50,000, Bognár Sándor 50,000, László király páholy dr. Várady Zsigmond alapja 50,000, Székelyhídi Népbank r. t. Székelyhídi 40,000, Bihar megyei Gazdasági Egyesület 30,000, kist. Fráter Viola 30,000, Fuchs Nándor 30,000, dr. Stern Ödön 25,000, Bihar megyei Tűzifaárusító r. t. 25,000, Magyar Zsirmók r. t. 25,000, Nagyvárad-i Izraelita Nőegylet 24,000, Sz. J. 20,000, Blazterszky Iván 20,000, dr. Gross Menyhért 20,000, dr. György Ernő 20,000, ifj. W. isz Bernát 20,000, Havassy Zsigmond 15,000, ifj. Popper József 15,000, özv. Szabó Géza 12,000, Lichtmann Mór 10,000, Nagy-

várad-i izr. hitközség fiúarvaháza 10,000, Debreczy Imre 10,000, Általános Fekereskedelmi r. t. 10,000, Rothbart Adolf Ede 10,000, Mártonffy Gyula K. szakál 10,000, Reismann Mór 10,000, kk. Dávid E. 10,000, Klein Adolf 5,000, dr. Károly József Irén 5,000, kiskoru Szabó József 5,000, kiskoru Szabó Ilona 5,000, Wechsler Adolf és Társa részvénytársaság 5,000, Sebbers Gyula 5,000, dr. Solyom Kálmán 5,000, Hönig Mór 5,000, ifj. Mészáros Miklós 5,000, Benedek Dávid 5,000, Aufrecht Mór 5,000, Schwartz Gyula igazgató 5,000, kiskoru Mihály Magda és Ágnes 4,000, dr. Cziffra Kálmán főispán 4,000, dr. Cziffra Kálmáné 4,000, ifj. R. Juhász János Furta 3,600, Ardejló Jánosné, Váradszentmárton 3,000 korona, azonkívül a Nagyvárad-i főreáliskola, Nagyvárad-i Felsőkereskedelmi Iskola és a Nagyvárad-i Neológ Izraelita Iskola a tanári kar lelkes agítációjára folytán apróbb tételekben több ezer koronát jegyzett.

A Gazdasági és Iparbank-nál is nagy összegeket jegyeztek. Az eddigi nagyobb jegyzések: Vvárad város 125,000, Csabai Horváth Péter 50,000, özv. Erdődi Hermanné 20,000, dr. Karácsonyi János 10,000, Smorovszky József 7,000, K. A. 5,000, dr. Személyi Kálmán 2,000 és több apró jegyzés; az intézet saját jegyzése 200,000 K, amelyvel az intézet összes saját jegyzése 700,000 koronára emelkedett.

Nagyvárad-i Hitelbank Részvénytársaságnál az V-ik hadikölcsön első felére a következők jegyeztek:

Nagyvárad városa 100,000, Nagyvárad-i Hitelbank r. t. saját jegyzése 40,000, özv. Reisinger Józsefné 20,000, Ref. háynynyelvő intézet Bihar kerület 4,000, Kiss Antal ret. lelkész Berettyószentmárton 700, Dénés Ödön 10,000, Flegrmann Amin 5,000, Schwartz Mórné 10,000, Sulyok István 1,000, Sulyok Istvánné 1,000, Rosinger és Társa 2,000 Péter Ferenc Kardó 100, Boros Jenő 10,000, Mannhardt Jenő 6,000, Molnár Imre 2,000, Deutch Ignác 10,000, Bottó Ferenc alapítvány 3,000, Rimánóczy Kálmán egészségügyi alapítvány 3,000, dr. Perczel Adolf 2,000, Stern György 5,000, Stern Erzsébet 5,000, Deutsch Simon 5,000, Moskovits Mór és Fia részjegyzés 10,000, Nagyvárad-i hajlítói szék és műtutor részvénytársaság 10,000, Leitner Márton 10,000, Grósz Géza 5,000, Grósz Géza 5,000, Ujvári József 5,000, Wallerstein Ferenc utóda 3,000.

Az Általános Takarékpénztár Részvénytársaságnál az V. kibocsátás első szakaszában a következő hadikölcsönjegyzések történtek:

Nagyvárad városa 100,000, Rimánóczy-alap 6,000, Bottó-alap 3,000, Rothbart Adolf Ede 10,000, Friedmann és Schwartz 6,000, dr. Adorján Armin 4,000, Középső Kálmán 2,000, Goldberger Mór 5,000, özv. Feier Salamonné 4,000, Hönig Ignác 700, Frigyes Izsó 500, Szabó Juliska 200, nagyvárad-i Izraelita hitközség 6,000, az Általános Takarékpénztár saját jegyzése 25,000, Löwinger József 500, összesen 172,900 korona.

A Nagyvárad-i Takarékpénztárnál, városunk e legrégebbi előkelet pénzintézeténél szintén milliókra rug a jegyzett összeg. Az ezen intézetnél jegyzett nagyobb összegeket később közöljük.

Felhívás! Az ötödik hadikölcsön első aláírási időszaka a tegnapi nappal lejárt, illetékes helyre való felterjesztés végett felkérjük mindazokat a kereskedő és iparos urakat, akik a jegyzésben ezideig résztvettek, hogy az alulírott kamaránál úgy az általuk jegyzett összeget, mint a jegyzési helyet akár szóbelileg, akár levél útján mielőbb

bejelenteni sziveskedjenek. Ugyanezen kérelmet intézzük a második aláírási időszakban történő jegyzésre vonatkozólag is azzal, hogy azt a jegyzéssel egyidejűleg sziveskedjenek hozzánk bejelenteni. Nagyvárad, 1916 december hó 6. A nagyvárad-i Kereskedelmi és Iparkamara: Dr. Moskovits József s. k. elnök. Dr. Sarkadi Lajos s. k. titkár.

A Dienzl hangverseny.

A Vörös-Kereszt javára folyó hó 14-én csütörtökön este, mint ismeretes, Dienzlné Rác Éna dalénekesnő Kresz Géza hegedűművész és Dienzl Oszkár zongoraművész a Katholikus Kőr Szent László termében magas nivóju hangversenyt rendeznek.

A hangverseny jegyei igen nagy keresletnek örvendenek, úgy hogy igen sikerültnek ígérkezik már anyagiak tekintetében is a kiváló művészek vállalkozása.

Dienzlék nem rég a fővárosban is rendeztek hangversenyt és a fővárosi sajtó igaz elismeréssel adózott a hangversenyen szereplőknek. A „Világ“ a következőket írja:

A budapesti hangversenylátogató közönség által régóta ismert és kedvelt művészpár, Dienzl Oszkár a kitűnő zongoraművész és zeneszerző feleségével, Dienzlné Rác Éna énekművésznővel, állott most a szép cél szolgálataiba: ma este hangversenyt rendeztek a zeneakadémiában, Könyvesfalva javára. A művészi szereplés súlypontja Dienzlné Rác Éna asszonyon volt ezuttal: tartalmas változatos műsorban juttatta érvényre nivós előadó művészetét.

Hangja egyenletes, árnyalatban gazdag és kitűnően iskolázott, a dalénekes kvalitásait egyesíti magában és kellő vivőerővel rendelkezik ahhoz, hogy operáriákat is stílusosan reprodukálhasson. Gtuek operáriájával és Há del Messiasának egyik áriájával tett tanúságot a művésznő a sokoldalú képességeiről. A finom patinájú műveket romantikus zeneszerzők, Schubert, Schumann és Mendelssohn dala követték. D. Rác Éna orgánumának szép és biztató fejlődését állapíthatjuk meg ezek előadásánál. Különösen Mendelssohn Hezenliedjének művészi előadásáért jár ki őszinte elismerés.

A harmadik számban szóhoz jutott Dienzl Oszkár, aki ennél a hangversenynél is mint virtuoz és figyelmes zongorakísérő szerepelt, zeneszerzői minőségben. Dalainak kiegészítő leghivatottabb tolmácsolója; két finom, új szerzeményét mutatta be (von der Liebe és ifj. Wlassics Gyula versére írt Religh) nagy sikerrel, de rendkívül nagy hatása volt a jól ismert bravuros Altatódsáknak és a Szentjánosbogár álnak is. A közönség meleg rokonszenvvel ünnepelte itt a művészpárt. Rác Éna asszony még külföldi modern szerzőket szólaltatott meg, a dalokat nemes tónussal, finom, izléses előadásban énekelte el, őszinte nagy sikert aratva.

Jegyek még kaphatók a Hegedűs-hírlap-irodában és a Katholikus Kőr háznagyánál.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fe-kete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógyműködésében
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14-69.

Mulatók függőyei mögül.

Elítélt artistanők.

Nem mese az, amit egyik éjjeli mulató hely női tagja panaszkodott, s amely a kényeszeretés, kényszerítés, animirozásról szól. Nem mese az, hogy jaj annak a színésznőnek vagy nem színésznőnek, aki mulatóba kerül. Amit tennie kell, az sokszor a büntető törvénykönyv paragrafusai alá kerül.

A kihágási bíró elé így kerültek a Lloyd kabaré női tagjai közül hárman. Bíró József rendőrfogalmazó inspekciónál észrevette, hogy a kabaré páholyai előtt előadás közben összehúzzák a függönyöket s mulatnak.

Nincs szabályrendelet a mulatókra, csak a budapesti szabályrendelet s egyéb rendelkezések kivonatából kell eligazodni egy jó rendőrtisztviselőnek. Bíró József el is igazodott, félrehúzatta a függönyöket, ami nem járt minden nehézség nélkül, mert katonatisztek is voltak a dologban.

Három artistanő állott ezért a kihágási bíró elé s meg is büntették őket. Azzal védekeztek, hogy muszáj ezt tenniük.

— Muszáj, nem lehet másként, ha élni akarunk.

Rettenetes élet. Az ítélet közérközléséggel ellentétben kihágásról szól.

Beszűntetett trafikok.

Tegnap újabb 64 trafik dohányárusítását jogát szűntette be a pénzügyi hatóság. Ezek még feltételelesen sem juthatnak dohányáruhoz.

Mint halljuk, az a terv, hogy a trafikjogokat rokkant katonáknak és hadiözvegyeknek adományozza a pénzügyminiszterium. Mi válik ebből valóra, még bizonytalan, a terv az, hogy a háború áldozatairól ilymódon kívánnak gondoskodni.

A beszűntetett trafikok tulajdonosainak névsora a következő:

Hück Gyula, Neumann Gábor, Kepes Márton, Kraszner Mórné, Sternberg Salamon, Wassermann Adolf, Glück Áron, Farkas Salomonné, Grósz Ferenc, Hermann Ferencné, Seelenfreund Mariska, Gerő Jenő, Boros Imréné, Spitz József, ifj. Klein Sámuel, Fürst Jakab, Kreosmáry Lajosné, Spitz Jskabné, Adler Mór, Hausmann Veron, özv. Klein Mózesné, Glück József (Hattyu utca), Blau Mózes, Weisz Mór, özv. Klein Józsefné (Kereszt u.) Fodor Gábor, Kaba Józsefné (Kolozsvar utca), Feldmann Mór, Orosz Emilia, Schwartz Samu, Weisz Dávidné, Spitzer Mányhért, Grósz Izidor, Schwartz Adél, Varga László, Kovács Ignác, Nagy Ferencné, Izsák Mihály, Silberstein Arnold, Klein Pál, Rottenberg Márton, Jó Lajos, Klein Józsefné és társa, Schwartz Farkas, Tóth György, Rosenberg Hermann, Moskovics Ignác, Poppár József, Klein Lajos, Szabó Gizella, Kohn David, Sarkadi Adolf, Bauer Hermann, Kohn Izrael, Lőrincz David, Neumann József, Weisz Euzánuel, Karger Sándor, Wégnar Pál, Jakab Joachim, Kain Elemér, Schwarz Farkas, Atlasz József, Bubla és Társa, Weintraub Mór, Sándor János, Andriiska János, Lovász Vilmosné, Marton Lajos, Tom Ferencné, Rosenfeld László.

* Egy csinos íróasztal megvételre kerestetik. Cim a kiadó hivatalban.

Viz a zsirban, tejben, petróleumban

Ezer hamisítás egy évben.

A napokban feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy a városnak az Apolló ban levő zsirüzletében árusított zsir viztartalma nagy. Czegléd István kihágási bíró a zsirt kiadta vizgálatra Szoberényi Pál vegyésznek, aki megállapította, hogy a zsir viztartalma 136—127 százalék, holott a természetes viztartalom 03 százalék, legjobb esetben 01 százalék. A vizet szándékosan keverték bele a zsirba s ezzel jogtalanul kárt okoztak a vásárlóknak, mert 10 kiló zsirnál több, mint 1 kiló vizet vásároltak a vásárlók, tehát 12 koronát dobtak ki, ami nagy kár.

E szakvélemény alapján Czegléd István kihágási bíró a vizet elkobozta s az eljárást megindította annak kiderítése céljából, hogy ki követte el ezt a büntetendő cselekményt. Az bizonyos, hogy a város már így vásárolta a zsirt.

A vegyvizsgáló állomás most gőzszóval dolgozik, nagyon felszaporodott a munkája. Magánfelek is erősen igénybe veszik Szoberényi Pál vegyész munkásságát. Régebben a szappanvizgálatot forszírozták a felek, mert megijedtek a sok rossz szappantól, újabbon újra megvizsgáltatják a szappanokat.

— Sürgős, mondják, mert másnak adják el.

A fűszereket újból hamisítják. Rossz az ecet, néha nem is egészségesek, olykor ipari ecetsavat kever bele a jó boltos.

A tej jó, míg be nem hozzák a városba, mert a falusi most már nem igen meri megköszönni, hogy vizet is hozzon a kannában. De a vámon belül hamisítja meg, mert a vámnál a vizért nem akar fizetni. Tíz liter teje 2—3 liter vizet számít s kényelmesen a vízvezetéknel „hamisít”. A Tejközpont teje általában jó, örökös felette Andó Ferenc tejmester.

Hasonlóképp vízzel eresztik fel a petróleumot, mert ez most drága kincs. Van petróleumtanta, amelyikben 90 százalék a víz, s csak éppen hogy petróleummal van megszagozva az olaj kedvéért.

Olaj nincs, eltűnt a forgalomból. Ezt tehát hamisítani nem lehet.

A vegyvizsgáló hivatalnak ezelőtt 200—250 esete volt évente, ez idén 1000 esetet könyveltek el a hivatalnál. Nemesak nagyváradiak keresik fel, hanem a vidék is: Nagyszalonta, Galócás, Margitta, Munkács, Kassa, Nagyszőlős, Máramarosziget.

Sajnos, hogy élelmiszer vizsgálatokra nem terjed ki a hivatal jogköre. Be sok romlott eledelt korbáztatva el egyes boltokban s elárusító helyeken. De így is hozzájárul ahhoz, hogy közéletmezésünk megszabaduljon a hamisítótól és csalóktól.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legszébb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krémét és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteteti s ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utí 7/B. Rimanóczy palota.

..HIREK..

* **Immaculata.** A katolikus egyháznak nagy ünnepe van ma. Annak az emléket üli, hogy Isten megóvja az eredeti bűn szeplőjétől azt, akitől az Istenfia emberi testet vett magára, a Boldogasszony Szűzet. Az összes román katolikus templomokban a szokásos egyházi fényel állik meg Boldogasszony fogantatásának ünnepe.

* **Gróf Széchényi Miklós püspök a Hadikölcsonre.** Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök az előző Hadikölcson jegyzéséből már nagy arányban vett részt s milliókra megy az általa jegyzett összeg. A mostani V. Hadikölcson jegyzésénél is az első között van megyéspüspökünk, aki újabb 600.000 koronát jegyzett.

* **Bukarest bevétele.** Az országra boruló mély gyász dacára is páratlan örömet váltott ki a hír, amelyet tegnapelőtt este röpitett szerte a táviró: *Bukarest bevétele.* Bár vártuk és elvöltünk rá készülve, mégis nagy meglepetést keltett országszerte, Mindenki örült s ha a nemzeti lobogók nem is csattogtak a házak ormain, a lelkes öröm lángja ott lobog minden honfi szívében. Tegnap délben 12 órától 1 óráig harangzúgás hirdette a nagy örömet, diadalmasan szóltak az ország összes harangjai, hatalmasan és fenségesen hirdette fegyvereink fényes dicsőségét. Nagyváradon is a harangok hirdették a nagy örömet.

* **Az Urnök Mária-Kongregációja** közös sz. áldozást tart ma 8 órakor a prem. templomban. A vezetőség tisztelettel kéri a tagokat, hogy éremmel háromnegyed 8-ra gyülekezzenek a sz. misére.

* **A Kath. Népszövetség vetítéstéje.** Vasárnap, e hó 10 én délután 5 órakor a Katolikus Kör Szent László termében a Katolikus Népszövetség vetítéstét rendez, melyen pompás képekben Szibériát fogják bemutatni. Szibéria ma szomorúan aktuális lett ránk magyarokra is, sok hadifogoly katonánk szenved a szibériai fogolytáborokban. Az előadást dr. Papp Károly a Népszövetség helyi igazgatója tartja. Utána a következő mozgó képek kerülnek műsorra:

1. A Ganges mentén (színezett). 2. Az álomazuszi büntetése (humoros). 3. Duó bácsi terebélyes veálytársa (humoros). 4. Polidor pupus felesége (humoros). 5. A kigyók élete (Természet után). 6. A párbajhős (humoros.)

Belépti jegy a Katolikus Népszövetség és a Katolikus Kör tagjai, valamint hozzátartozóik részére 20 fillér, az általuk meghívottak részére 40 fillér. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

* **A Hadikölcson bizottság kérelme.** A hadikölcson propagálására alakult bizottság ezúton kéri fel a nagyváradi egyesületeket, társulatokat, hogy amennyiben e hó folyamán ünnepeket, előadásokat rendeznének, azok műsorában is alkalmas módot keressenek a hadikölcson propagálására és a kölcsonban való részvétel iránti buzdításra. Nagyvárad, 1916. december 7. Dr. Csiffra Kálmán, főispán.

*** A megyéspüspök és a káptalan jótékonyága.** Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök a magyar Vörös Kereszt Egyesület javára újabb ismét 10,000 koronát, az erdélyi menekült papok részére szintén 10,000 koronát adományozott. — A nagyváradai l. sz. káptalan ugyancsak az erdélyi menekült papság javára 3000 koronát adományozott.

*** Etitéit árdragítók.** A rendőrség kihágási ügyosztálya tegnap több árdragító fölött ítélte és pedig Adler Mórt, aki 1 kg. kenyeret 70 fillér helyett 96 fillérért árult 100 koronára; Király János gyümölcskereskedőt, aki 1 kg. szőlőt 2 korona helyett 6 koronáért árult, 100 koronára; Komutis Józsefet, aki másfél liter tejet 96 fillér helyett 1 korona 80 fillérért bocsátott áruba, 100 koronára és Csordás Zsófiát, aki egy liter tejet 52 fillér helyett 70 fillérért mért ki, 50 korona pénzbüntetésre ítélte. Megérdemlik a büntetést.

*** A Kath. Növédő Egyesület felhívása.** Erdélyben óriási a szükség az üzletek kifosztása miatt. A missziónévrek Erdélyt bantatták és személyes tapasztalatuk bizonyítja, hogy a közönséges házi eszközökben (konyhaedény, evőeszközök és asztalművek) a legnagyobb nélkülözéseket szenvedik, a beszerzésük nagyon nehéz vagy nem lehetséges. Szánjuk meg a szegényeket, nézzünk körül a házban, nem tudnánk-e találni, amivel segíthetnők rajtuk. Aki teheti, küldje be a Kath. Növédő Hivatalba (Teleky-utca 13), amely a Szociális Missziótársulat által mindent a rendelkezési helyére juttat. A Kath. Növédő Egyesület elnöksége.

*** Az Orvosegylet gyász-diszkölése** A biharmegyei és nagyváradai orvos, gyógyszerész és természettudományi egylet a felejthetetlen uralkodónk; I. Ferenc József 5 császári és apostoli királyi Felségének emléke iránti kegyeletről f. hó 9 én, szombaton este 6 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara hivatalos helyiségében ülést tart, amelyre a tagokat ezton is meghívja. Az emlékbeszéd elhangzása után az egylet szakülést tart.

*** Csoportvezetői értekezlet.** A Kath. Népszövetség csoportvezetői vasárnap, 10 én d. u. fél 4 órakor a Népszövetségi Hitelszövetkezet helyiségében értekezletet tartanak, melyre egy a csoportvezető urak és hölgyek, mint ez alkalommal a csoportvezetők nejeinek is szives megjelenését kéri. Az értekezleten u. i. megjelennek a Kath. Növédő Egyesület küldöttei is és a csoportvezetői értekezlettel tognak megállapodásra jutni az anya- és csecsemővédelem részletes kivitelére, a leánykörök fejlesztésére, a házi cipőkészítő tanfolyamra. Ezeket a témákat a Növédő Egylet kiküldöttei fogják ismertetni. A Népszövetségnek a Növédő Egyesülettel való ez az együttműködése a szociális akció terén a legszebb sikert fogja jelenteni. Az értekezleten megvitatás tárgya lesz a hadikölcsönök, a tagsági díj, a karácsonyi pásztorjáték, az V. évtársulat ügye is. Tekintettel az ugyanazonnap d. u. 5 órakor kezdődő vetítő estére, az értekezlet fél 4 órakor kezdődik, amikorra pontos megjelenést kér az igazgató.

*** Megezünt a Rác-kolón.** Az Antalfi táncintézet helyiségében tartott, özv. Rác Mihályné, védnöksége alatt álló kolonistákat a védnöknő közbejött okok miatt beszüntette.

*** Adományok a beteg katonáknak.** A helybeli kórházakban levő katonáink karácsonyára újabb a következő adományokat vették: a nagyváradai Orsolya apácák leány középiskola I. osztálya Isténben boldogult I. Ferencz József királyunk iránt való kegyeletük jeléül a harcban megsebesült katonák karácsonyfájára 25 koronát gyűjtöttek. Hiemesch Frigyes 40 kor. Darvas Imréné 6 koronát adományoztak. Hálásan köszönjük lelkes közönségünk bőkezűségét! Vörös Kereszt „Jobbkéz” osztálya.

*** Előadás a háborus adókról!** A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagyváradai fiókjá együttesen arra az elhatározásra jutottak, hogy a háborus adók ismertetése immár szélesebb körökben kívánatos. Felkérjük ez okból Mátyás Jenőt, a GYOSZ. kiváló és épen a háborus adóügyekben felettebb járatos titkárát, hogy a háborus adókról Nagyváradon előadást tartson. — Mátyás Jenő az előadást szívesen vállalta és holnap, f. évi december hó 9 én délután 6 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében előadását meg is tartja. E nagyjelentőségű előadásra az érdekeltek, különösen a gyárosok, kereskedők, iparosok, pénzügyi tisztviselők, adóhivatali és pénzügyigazgató-sági tisztviselők figyelmét azzal irányítjuk, hogy az előadó hasonló működése Debrecenben köztetszéssel találkozott. Erre vonatkozólag az alábbi két meghívót ajánljuk az érdeklődők figyelmébe:

Felhívás! A GYOSZ helybeli fiókjával karöltve sikerült Mátyás Jenő a GYOSZ. édesanyja titkárát, aki az adóügyek kiváló ismerője a háborus adókról előadás megtartására megnyernünk. Az előadást nevezett a folyó évi december hó 9 én délután 6 órakor fogja az alulírott kamara dísztermében megtartani. Az előadásra a kereskedők és iparosok figyelmét azzal hívjuk fel, hogy saját érdekükben kívánatos, hogy azon minél tömegesebben részt vegyenek. Nagyvárad, 1916. december hó 5. Dr. Moskovits József sk. elnök. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

Felhívás! A nagyváradai kereskedelmi és iparkamarával együtt sikerült Mátyás Jenő központi titkárunkat a háborus adókról egy előadás megtartására megnyerni. Amidőn ezen körülményt tagjainknak tudomására adom és közlöm, hogy az előadás folyó évi december hó 9-én délután 6 órakor fog a kamara dísztermében megtartani, felkérem t. tagjainkat, hogy azon saját érdekükben is tömegesen megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1916. december hó 5. Dr. Moskovits József sk. a GYOSZ. nagyváradai fiókjának elnöke.

*** A tankötelesek összeírása.** Tegnap kezdődött meg a tankötelesek összeírása az 1916-17. tanévre. E tárgyban értekezletet tartott Rózsa Mihály tanfelügyelő a nagyváradai tanítókkal. Az összeírás eredményétől függ, hogy a gazdasági ismétlő iskolát, melynek tanítói leginkább a hegyközség és Váradvelencéről valók, felállítsák-e? Az összeírást 16 ig fejezik be.

*** 40 mávsa almalekvár.** A rendőrség tovább folytatja az elrajtott készletek felkutatását és pedig eredménytel. Így tegnap Biró József rendőrfelügyelő Eperjesv. tisztviselővel együtt a Szacsavay-utca 40 mávsa almalekvárt foglalt le 10 hatalmas hordóban. Az eljárás megindult a tulajdonos ellen, aki árdragítási célból rejtette el az almaizt.

*** Elmaradt gyűlés.** A Szent László koldusápoló és gyermek-menedékház egylet választmányi és közgyűlését közbejött akadályok miatt nem holnap, szombaton, hanem vasárnap délután 5 órakor tartják meg. **Elnökség.**

*** Betörés egy huszárszázadosnál** Tegnapelőtt este, Forisek Ernő huszárszázados lakásán, mialatt a ház ura nőtje távol volt, betörők jártak és elvittek 5 pár tiszti csizmát, két gyalogsági kardot, köpenyt, civil ruhát és tiszti egyenruhát, valamint egy nagy utazó bőröndöt. Dienes István detektív nyomoz a tettes után.

*** A fürdőkályhák rézhengerének rekvirálása.** A hivatalos lap miniszteri rendeletet közöl, mely szerint a fürdőkályhák rézből készült viztartó hengerei hadicélokra igénybevétnak. Mindezen kályhahengerek a polgármesternél bejelentendők. Az igénybevétnél a tiszta réznek kilóját 5 koronával fogják megtéríteni.

*** Adományok a csecsemő védelem céljára** Princz János az anya és csecsemő védelem céljára 2 koronát adományozott. Rendeltetési helyére juttattuk.

*** Elektrotechnikai előkészítő tanfolyam.** A helybeli fa- és fémpari szakiskolán a folyó hó 14 én, csütörtökön este veszi kezdetét az elektrotechnikai előkészítő tanfolyam, melyre délután 4-6 óra között lehet beiratkozni az intézet Schlauch-tér 10. szám alatt lévő igazgatói irodájában.

*** Be kell jelenteni a cipő készletet.** A fennálló nagy cipőhiány enyhítésének egyik eszköze a német cipő behozatal kihasználása volna. Az ez irányú tárgyalásokhoz feltétlenül szükség van az országban meglévő készletek sürgős felbecslésére. A kereskedelmi miniszter urnak 88847-VI. számú leiratára való hivatkozással felhívjuk kamarai kerületünk valamennyi kereskedő, — gyáros — és nagyiparost, hogy meglévő készleteiket kamaránknál az alábbi csoportok szerint legkésőbb a hó 10-ig jelelték be. Bejelentendők: 1. ucai cipők bőrtalppal, mindenféle kivitelben és bármilyen bőrből; 2. ucai cipők fátalppal, bármilyen anyagu felsőrészrel. Mindkét csoportnál külön feltüntetendő, hogy hány pár női, férfi és gyermekcipőből áll a készlet. Miután a felvétel a német cipő behozatala érdekében a kormány által indítandó tárgyalásokhoz szükséges, így a szakmának is érdeke, hogy a készletek bejelentése a lehető legnagyobb gyorsasággal és valóságnak megfelelően történjenek. Nagyvárad, 1916. december hó 6. Nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara: Dr. Moskovits József sk., elnök. Dr. Sarkadi Lajos sk., titkár.

*** Elfogtak egy hirhedt betörőt.** A szegedi rendőrség értesítette a nagyváradai rendőrséget, hogy ott sikerült elfogni egy elegánsan öltözött urat, akiről kiderült, hogy nem más, mint Szemicei Gáspár István, hirhedt betörő, aki a fogházból szökött ki. Kézitáskája betörő szerszámokkal volt tele. Szemicei Gáspár Istvánt jól ismeri a nagyváradai rendőrség, pár évvel ezelőtt több betörést, különösen redőnyfeltörést követett el. Legutoljára 12 rendbeli betöréssel lopás miatt 25 évi fogházra ítéltek, azonban megszökött a fogházból s azóta sikerült neki országszerte bujkálni.

*** Mikor lesz a téli országos vásár?** A rendőrkapitányi hivatal értesíti az érdekelteket, hogy a téli országos vásár a fennálló kormányintézkedés értelmében csak egy napon, december 11 én lesz megtartva. Egyben közli azt is, hogy a német hadserg részére nagyobb mennyiségű lovak vásárlása van kilátásba helyezve.

Az ellenzék a koronázási bizottságban. Bud. pestről jelentik: A koronázást rendező bizottságba az ellenzéki pártok a következőket küldik ki: Zilinszky Istvánt, Hódy Gyulát, Pallavicini ögrófot, Ugroa Gábort.

*** Pénzüntézetek gyűlése.** A Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége folyó hó 17 én délelőtt 10 és fél órákor a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében értekezletet tart, melyen dr Nyulász János ügyvéd, a Szövetség igazgatója fogja ismertetni az új adótörvényeket, különös tekintettel a pénzüntézetekre. Ugyanezen alkalommal dr Adorján Ármán a Szövetség biharmegyei bizottságának titkára előadást fog tartani az ingatlan árverések kérdéséről, színtén kapcsolatban a pénzüntézetek érdekeivel. — A gyűlésre az összes biharmegyei pénzüntézetek hivatalosak a meghívókat a napokban fogja dr Haványi Géza udvari tanácsos elnök és dr Adorján Ármán titkár kibocsátani.

*** E adó egy finom sötétbarna marmosé szőlőből készült muff.** Szaniszló-utca 29. szám.

*** Megfagyott szélől kivörösödött arc, orr, kéz ápolá-ára és fehérítésére gyors és biztos hatású a Harmattej crème és hozzávaló szappan.** Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy árad, Rákóczi ut 7/B. Telefon 13—02.

Teherautó-soffőr, aki ily minőségben már volt alkalmazva, azonnali belépésre kerestetik. Moskovits Adolf és fia.

x Polcskairtó NOXIN biztos szer-Ára a korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

Könyvelőné némi jutással alkalmasan nyelhet Nagy Sándor utca 1 szám. Irodában.

*** Köhögés, hurut, rak dtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelvényke.** Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy árad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

Mit ulási estély Aszódi üzleteiben, Készül a ucsi főzlethe a Rákóczi uti csokoládé fióküzletébe rensteg mennyiségű cukor és gyümölcsök cukorkefével, sítimennyel. Eddesra kerül: 600 üveg P. lujai ler és 60 üveg Andrényi és teltor Azonkívül keryak, likör, rum, pezsgő, mustár, tea, kivi, csokoládé, kivitűnő dió, gyümölcs, sókórsós, édespeprika és mindenféle cukrozott gyümölcsök. Figyelmét felhívom az ajándékadónak mielőtt vásároltuk meg üzletéim.

Igazságszolgáltatás.

Karász József felmentése. Tegnap fejezte be a törvényszék gyorsított ügyében a íekző II. tanácsa Ember Géza elnöklésével Karász József és társa ellen indított büntető tárgyalását. Farkas István védőbeszéde után vádlottakat: Karász Józsefet, a szegedi Gazdasági és Ipari Kamara igazgatóját és Forgács Dezset titkárát felmentette. A törvényszék nem találta bűnösnek, hogy a szíllított tea súlyába a d. hoz 12 kilogrammot tevő súlyát is beszámoltak és kifizettették volna a katonasággal a vádlottak. A megverztegetés vétségét sem követik el, mert Menkeschnak és Ujhelyinek csak ajándékot adtak, de nem vesztették Farkas István ügyész az ítélet ellen semmisséget jelentett be.

Ítélet Márkus Bernáték ügyében. Tegnap fejezte be Szőlőssy Gyula elnöklésével a törvényszék büntető tanácsa Márkus Bernát és társai ellen indított büntető tárgyalását zárt ülésben. Az ítélet is zárt. Ezért nem közölhetjük.

Legújabb táviratok.

A hitlevélzerkesztő bizottság ülése.

Budapest, december 7. (Saját tudósítónktól.) A Budapesti hitlevélzerkesztő bizottság mai alakuló ülésén Apponyi indítványára kimondták, hogy nem küldenek ki szűkebb körű bizottságot a szöveg megállapítására, mert a bizottságban mindez megtárgyalható, ami megvitatásra szorul. Tisza miniszterelnök kérte a bizottságot, hogy úgy ossza be munkáját, hogy azzal még karácsony előtt elkészüljön. Azon reményét fejezi ki, hogy senki sem fogja kifogásolni a hitlevelet a képviselőházi tárgyaláskor. A sürgősség kimondását a bizottság elhatározta. Szombaton megtartja legközelebbi ülését.

Paar gróf betegége.

Budapest, dec. 7. (Saját tudósítónktól.) Beszél jelentik: Paar gróf, a király főhadsegédjének állapota komolyra fordult. A nagybeteg öntudata időnként zavart és a legkomolyabb aggodalmra ad okot.

SZÍNHÁZ.

Hetiműsori

Csütörtök: Királynőm... meghalok érted.
Péntek délután: Nebátvirág.
Péntek este: Zsába (E. Kovács Mariska felféptével.)

A zsába. Mint arról már több hirt adunk, a Szigligeti színház ma, pénteken este egy igen ötletes bohózatot hoz színre a Zsábát, amelyben E. Kovács Mariskán kívül, aki a fő női szerepet játssza, igen jó szerepekhez jutnak H. Körössi Juci, T. Pogány Janka, Márdecki Panni, S. K. Rezső, Tóth Elek, Szigeti, Dózsa és Zsoldos.

Egy magyar nábob. A Jókai Mór kitűnő regényéből jelenített „Egy magyar nábob”, amelynek minden eddigi előadását zsufelt ház nézte végig, legközelebb szombaton este kerül színre, a címszerepben Bihar Ákoskal.

A suhanc. Szombaton délutánra Konti bécsu szerepét a Subereot (Billér Istvánnal a címszerepben) tűzte műsorára a színház.

URANIA mozgószínház
Pénteken
Szerencsétlen házasság
dráma 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ mozgószínház
Pénteken és szombaton
Hegyek ura
történet 5 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

VIGADÓ mozgószínház
Pénteken
Pitsburgi nagybácsi
vizjáték 3 felv.
Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

SZERKESZTOI POSTA.

Karácsonyi számunkra szánt dolgozatokat sziveskedjenek t. munkatársaink f. hó 12 ig hozzánk juttatni. Lapunk oly nagy példányszámban jelenik meg, hogy a melléklet elkészítését korábban kell munkába vennünk.

NYILTÉR.

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:

- China ezüst kenyér kosár . . . 4 K
 - China ezüst cukor tartó . . . 4 K
 - China ezüst vaj tartó . . . 4 K
 - China ezüst cukor kosár . . . 4 K
 - China ezüst dohányozó készlet 4 K
 - Vizes készlet 6 személyre . . . 4 K
 - Boros készlet 6 személyre . . . 4 K
 - Likörös készlet 6 személyre . . . 4 K
 - Sörös készlet 6 személyre . . . 4 K
 - Tészta készlet 6 személyre . . . 4 K
 - Befőttes készlet 6 személyre . . . 4 K
 - Teás készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
 - Kávé készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
 - Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
 - Mosdó készlet fayence . . . 10 K
 - Fűszer készlet állványal . . . 10 K
 - Cigaretta ezüst készlet . . . 10 K
 - Ebédő készlet aranyozással 6 személyre . . . 24 K
- Évöeszközök, kávéházi felszerelések, vendéglői felszerelések
Répkerepezés, ablak üvegezés
gyorsan, előnyös árban készül.
- KOMLÓS TESTVÉREK**
üveg nagykereskedés
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR**
Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

MEGNYILT

a „PARK“ nagyáruház
harisnya osztálya (Rákóczi-ut 5.)

Mélyen leszállított árak!

14 napig tartó nagy karácsonyi vásár!!

Női harisnya gyapju, flor és musselin.

Flor párja:	3-10, 3-40, 3-90, 4-50. kor.
Musselin párja:	3-40, 3-80, 4-50, 5-.
Gyapju párja:	5-., 6-., 7-.

Férfi harisnya pamut, gyapju és flor.

Jóminőségű pamut párja:	1-30, 1-50, 1-96, 2-16. kor.
Jóminőségű gyapju párja:	5-., 6-., 7-.
Carna flor párja:	2-., 2-60, 3-40.

Gyermek harisnya, prima minőségű pamut nagyságoként párja: 1-50, 1-75, 2-., 2-25, 2-50, 2-75, 3-., 3-25, 3-50, 3-75. kor.

Glasse férfi és női keztyű minden szíjben, igen jó minőségű párja 6-.. Őszi női és férfi keztyű teget-fehér, fekete-fehér, fehér fekete jó minőségű párja 4-50. kor.

Csavargamaschni 6 kor. Gyapju női kabát 40 kor. Férfi sweater gyapju 26 korona.

Nagy választék zsebkendőkben és mindenféle kötöttáru cikkekben.

SZIGORUAN SZABOTT ÁRAK!

Nagy karácsonyi vásár!

a „HÓFEHÉRKE“ harisnyaáruházban

Szent László-tér, Sas-palota.

Előrehaladott időny miatt téli árak mélyen leszállított árakban:

Női gyapjukabát	28-., 30- K
Lélekmelegítők	5-., 6-., 8-., 10- "
Férfi sweater gyapju	13-., 16-., 24- "
Prima gyapjuing és nadrág	10-., 11-., 13- "
Téli férfiharisnya	1-60, 1-90, 2-30, 3-., 4- "
Női téli harisnya	1-96, 2-20, 2-60, 3-., 4- "
Téli női keztyű	—90, 1-., 1-20, 1-96, 3- "
Csavar lábszárvédő prima	5-., 6-., 7- "

Nagy occassio zsebkendőkben
alkalmas karácsonyi ajándék!

Női prima pamutzsebkendő tet.	6-., 8-., 10- K
Női prima cernazsebk tet.	11-., 13-., 16-., 20- "
Női himzett jóminőségű tet.	10-., 12-., 14- "

Leszállított árak folyó hó 20-ig érvényesek!

Nagyvárad város tanácsának katonai ügyoszt. 27643—1916. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 1916. évi november hó 20-án kelt 23500/1916. eln. 20/b. számú körrendeletével a folyó évi december hóban az összes loáallítási járásokban az 1912. évi LXIX t. c. alapján *ló és jármű összeírás*, ennek megtörténte után pedig 1917. évi március hó 1-től kezdődőleg a hivatkozott törvény 11. § a alapján *újabb ló osztályozás* foganatosítását rendelte el.

Ezen körrendelet folytán felhívataknak mindazok, akiknek birtokában Nagyvárad város területén ló vagy jármű van, hogy *folyó évi december hó 10-től december hó 20-ig* terjedő tíz napi határidőn belül lovakat, járműveket, továbbá a műhásállat felzerezéseket a városi tanács katonai ügyosztályánál (Városháza II. em. 33. számú szoba) jelentsék be.

A bejelentést a katonai ügyosztályánál ingyen hiszolgáltatandó bejelentőlapon írásban kell megtenni, írni nem tudók a bejelentést szóval is megtehetik.

A bejelentés kötelezettsége ki erjed:
1. a lovakra vonatkozólag minden lóra, tehát a nyilvántartó lappal már ellátott, de ezideig még be nem hívott lovakra is, továbbá öszvérekre öszvérszamarakra és szamarakra.

2. a járműveket illetőleg a fogatos járművekre, a bivalyszekerekre, a kordélyokra (két kerekű kocsikra) egy és két fogatú kutya kordélyokra, továbbá a szánkókra, kéziszánkókra (rédliokra) és bivalyszánkókra.

Nem kell bejelenteni azokat a lovakat és járműveket:

a) melyek a király és a királyi ház tagjainak udvartartásához tartoznak.

b) amelyek a nemzetközi jog értelmében területenkiváltságot élvezők személyes használatára szolgálnak.

c) a fegyveres erőhöz tartozó egyéneknek annyi lovat és járművét, amennyit mozgósításkor tartani kötelesek.

d) a csendőrséghez tartozóknak szolgálatuk teljesítésére szükséges lovakat.

e) az udvari és állami ménes iatészteknek, állami méneseknek, ménes és osikótelepeknek tenyész és gazdasági lovak és járműveit.

f) a kincstár tulajdonában levő lovakat és járműveket.

Az osztályozás alkalmával a lovak értékének megállapításánál a mai forgalmi (piaci) loárak fognak alapul vétetni és valamennyi alkalmasnak osztályozott ló értéke becslés után fog megállapítani, szabványos árak t hát, miként a múlt évben, ezuttal sem fognak megállapítani.

A lovak, szamarak, járművek stb. bejelentésének megtörténte után egész az osztályozás napjáig beálló minden birtokváltást kötelesek úgy az eladók mint a vevők, illetőleg úgy az átadók mint az átvevők még az osztályozás előtt a városi tanács katonai ügyosztályánál (Városháza II. em. 33. számú szoba) bejelenteni.

Az osztályozáshoz csakis azokat a lovakat nem kell elővezetni, amelyek az osztályozás évében 4 éven alul maradnak, tehát azokat a lovakat, amelyek negyedik életévüket az 1917. évi december hó 31-ig elérik, a jelen hirdetményben közzétett időben be kell jelenteni és az 1917. évi március hóban megtartandó osztályozásra elő kell vezetni.

Az osztályozásra a már fentebb felsorolt kivételeken kívül az összes lovak, tehát az eddigi osztályozások alkalmával nyilvántartó lappal ellátott és eddig még be nem hívott lovak is bejelentendők és az osztályozásra elővezetendők.

A nyilvántartott lovak birtokosaitól a régi nyilvántartó lapok az osztályozás alkalmával be fognak vonatni és amennyiben ezek a lovak a legújabb elrendelt osztályozás alkalmával ismét alkalmasoknak fog-

nak osztályoztatni, azok az új becslés adatait tartalmazó új nyilvántartó lappal lesznek ellátva.

Megjegyeztetik, hogy a hadiszolgálatasokról szóló 1912. évi LXVIII t. c. 10. §-a alapján ideiglenes használatra a hadügvi igazgatás által átvett, ugyszintén az 1914. évi L. t. c. 5. § a alapján közérdekű munkák teljesítésére kirendelt lovak és járművek is bejelentendők az osztályozáshoz ezen lovak is elővezetendők.

Aki a lovak és járművek bejelentése tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz eleget, kihágást követ el és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

Nagyvárad, 1916. december 2.

Eleméry Ferencz
katonai ügyi tanácsnok.IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

telében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyesek tartók, melltartók és haskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilágietei színház művészainak egyedüli szállítója.

:: Telefon: 11-53. ::

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben egy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabútorok fülkéiben beraktározásra elfogadtatnak. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros-pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ. beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
„Adria” R. T. Nagyváradon.

Harisnya, tricó, keztyű.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, gyermek kötött ruházatott, valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általánosan elismert szolid és jó árukból hirneves

Hungária Harisnyaáruház
a Sas Passage főbejáratánál.

Kératik ögünköt összenemtéveszteni

* **Dusafalva** határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bérbeadó Értekezetni a Polgári takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdő szoba s egyéb mellékhelyiségekkel 1917 május 1-re értekezetni a Polgári Takarékpénztárnál. Kossuth-utca.

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet V-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1917 január 1-én V-ik évtársulatát nyitja meg.

Az első évtársulat, — dacára a háboru okozta nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel zárult.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek már most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti **20 fillér** befizetésre kötelez, s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként 10 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget a reájuk eső nyereséggel megkapják.

A tagok a befizetett összeg $\frac{1}{5}$ részéig a szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti betétje arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, sziveskedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket jegyezni.

Teljes tisztelettel

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

Jó polgári házi koszt

kapható jutányos áron, úgy kihordásra, mint bentkosztosra. Teleky-utca 62-ik szám alatt

Burik Józsefnénél.

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, **amerikai és sodrony-ágybetétek**: összehajtott ágyak eredeti gyári árakon kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csatóry József.)

A legrégebb fűszerüzlet
Nagyváradon.

A mai viszonyok közt való nehéz beszerzési viszonyok dacára mindenből teljes raktárkészletet tart